

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಥಣ ಪ್ರಸ್ತಾವ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಮಾಯಕೊಂಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಕೆಳಗೆಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೇ ಜನಪರಿ ರ್ಭಾಗಿ ರಂದು ವಿಧಾನವುಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ದಯವಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣ ಕ್ಷಾಗಿ ಈ ಅಧೀಕ್ಷೇತನದಲ್ಲಿ ಸೀರಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೀಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪ್ರಾರ್ಥಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೋರಂತೇನೇ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮಣಿಗಾಡ.—ಅವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಬ್ಬಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು, ‘‘ಅದರೆ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕು ಕಾರ್ಪಾನೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ ದಿರುವುದು ವಿವಾದನೀಯ.’’

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಂಡಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಮಾಯಕೊಂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೇ ಜನಪರಿ ರ್ಭಾಗಿ ರಂದು ವಿಧಾನ ವಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಪಾಲರು ವಾದಿದಿಂಥಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಂ ವಾದಿದಿಂಥಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಣಿಸಿದರೆ ಇಂದು ವಿರೋಧಪಡ್ಡಿದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜನಪರಿ ರ್ಭಾಗಿ ಬಂಧುರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ವಾಬಿದೆ ವಂತಹ ನಾವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂಬು ದನ್ನು ಕೊಳುಹಾದು. ಕಳಿದ ಮಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಏನೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಿಹಂದು.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶಿ.ಶಿ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಏರೆದು ಶಿಂಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧೀರ್ಜೀಗೋರಿಗೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಸೆಕಾರಂಕ್ಕಿಗಳನ್ನು, ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಪಡಿಸ್ತೇ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೇವಲ ಏರೆದು ಶಿಂಗಳ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತೆಗೆಲ್ಲಾಗಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂಭರಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡ್ಡತ್ತೇನೆ. ಕಳಿದವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದಾದ ಅಂಶದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ವಾರದವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ವಂತಿರುವರು ಹೊಟ್ಟಿಪ್ಪೊದಲನೆಯು ಸಾರಿ ವಿಧಾನಸಾಧ್ಯೀ ಸ್ವೇಚ್ಚಿ ಏನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತ್ವಾಫ್ಫಾರೆ ಹಾಗೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯಾನ್ಯಾತ್ರಕ ಪ್ರತ್ಯೇ ಉದ್ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಾತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಧೀರ್ಜಿ ಕೊಡಬಹುದೇ? ಈ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಧಾನವಂತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಂತಹ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಧೀರ್ಜಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಂತರ್ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ಕಳಿದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸರ್ವಾಂಗಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ

ಕಾರಂಡು ರೂಪಗಳ ಸರ್ವದಹೆಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿಫಿಫಿಕೆಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿವ್ವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳಿದು ಕೊಂಡಾಗ ಏನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಿಬರಂಗವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದಿಡೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಧಾದ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಏರುದ್ವಾಗಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವೇಳೆಗೆ ತೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಡಕ ಸೋತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಇದು ಕೇವಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ ರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಪನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಡ್ಡ ರೆ ಅಡಕ್ಕೆ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಥಾನವಂತಿಯವರಲ್ಲಿ ಜನನೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದೇ? ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ ಸಂಖಿಂಧಪಟ್ಟಿ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯ ವೈಪುಲ್ಯತೆ ಕಾರಣವಿಂದು ಹೇಳುವುದೇ? ಈ ಮಾತನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂವಿಧಾನದ ಚೌಕಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಮಾತನ್ತ್ರ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು, ತಮ್ಮ ವೈಪೂರವನ್ನು ನಡೆಸುವೇಕಾದರ್ದೆ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಫೇರಳ್ ಶಿಸ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಪ್ರಥಾನವಂತಿಯಾದರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವಂಧ ಯಾವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತ್ಮ ಇನ್ ಪೇಕ್ರ್ ರ್ ತರಹ ಅವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಾವು ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿಫಿಕೆಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೈಪುಲ್ಯ ನಾವು ಆತ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕ ತರತಕ್ಕ ವೈಪುಸೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಂವಿಧಾನಸದ್ರೀ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೂಲ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಿಷಾಧಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ವೈಪುಸೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಳಾರವೂ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯಾಂದಿಂದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಲೇಖಿಯ ಕಡೆ ನೋಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಲೀ ಮಾತನ್ತ್ರ ಪದ್ದತಿಯಾಗಲೀ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿರುದ ವಾಗಿ ದ್ವಿಷಣ ಭಾರತದ ಅಂದ್ರ ಮಾತನ್ತ್ರ ಇತರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ತತ್ತ್ವಪ್ರತಿರ್ಯಾಯಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ವಂತು ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಾಂದು ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ ದೀರ್ಶವನ್ನು ಚರ್ಚಿಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭಿಷಿದ ತರುವಾಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದೆ ಇವೆ. ಜನಸಿಯರ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ವರದಿಸೆಯ ಬಾರಿ ಕಾಂತೀರೀತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವ ಬೇರೂರುವಡಕ್ಕೆ ನಿರ್ದರ್ಶನ. ಸುಮಾರು ಇಂ ತಿಗಳುಗಳಪ್ಪು ಕಾಲದ ಅಧಿಕಾರಿಂದ ಹೊರಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯಾವರು ಈಗ ಪ್ರಚಂದ ಬಹುಮತದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಘಟಿತಾಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಿತ್ತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಪಕ್ಷವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ... ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವದ್ದು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ? ಶ್ರೀವರ್ತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯಾವರಂ ಇಂ ತಿಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಪ್ಪ ಸಂಕಟವಾಯಿತು? ವಾತ್ತೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಲೆ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಭಿನ್ನವಾದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾ ಸ್ವಿಂದ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿರಿಂದ್ದೀರ್ ಸಹ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಪ್ಪ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವೈಪುಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಮೂಲ ದೇಶೀಯಗಳನ್ನು ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮಾತನ್ತ್ರ ಕುವದು ವೈಪುಸೆಯನ್ನು ಕೂಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾರಿಸಬುದು ನಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ದುರಾರ್ಥಪ್ರವರ್ತಾತ್ ಅಥವಾ ಅದ್ವಷ್ಟಪ್ರವರ್ತಾತ್ ಕಳೆದ ಬಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವಣಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿವಣಿ.—ರಂಗೀಲ್ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಿ ನೇಮಂಕವಾದವರು ಮಾನ್ಯ ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಕ. ಜಿ. ಮಹಿಳೆರಪ್ಪ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ತೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಶ್ರಿಮಂತಿ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಕಾರಣ, ನವಂಗೆ ಏನು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿದೆ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಪ್ರವಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದೇ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವರವಸ್ತೆಯೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಪರ್ವತ್ತಿ ಇವೆ. ಅವು ಉಲ್ಲಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಜನನಾಯಿತ ಪ್ರತಿಧಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರಬೇಕು, ಮಂತ್ರಮಂಡಲ ಜನನಾಯಿತ ಪ್ರತಿಧಿಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿದೆಯೇ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ನಾವುಲ್ಲಿರೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದವರು, ಎಲ್ಲಿಯಂತಹರೆ ಅವರ ಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ ಇರಂತು ದೆಹೀಲೂ ಅಲ್ಲಿಯಾದರಿಗೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರೂತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಂದೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತಿಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತೇನಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸುವಾರು.

ನಿಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂಬಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಿಷ್ಠೆ ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾವುಬುಲಿದಿಂದ ನಾನು ಅರಿಸಿಲ್ಲಿದೆನೇ, ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕೃಪಾಕಾಂತಕ್ಕ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇನೇ ಅಲ್ಲಿಯಾದುದು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತೇನೇ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಕೃಪಾಪ್ರಯೋಷಿತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಹೇಳಿದ್ದುರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವರು ಈಗ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡುವೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಯಾರಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಏರಂದ್ದು ವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಿಮ್ಮ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಳುತ್ತಿರುತ್ತಾ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದೀಕ್ಷಾದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗೆ ಗೌರೀವರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಿಂಧಿಸಿದವರು ನಾವು. ನಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಂತಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿ ನವ್ಯು ಒಂದು ಕಂಸದಿಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದಿಂದಿಂದ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರುವಂತಹ ಅಧಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಿಲ್ಲ. ಆ ಅಧಾರ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಲಾವಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಖಿತಿಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡ ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ರೀತಿಯಿಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ನಾವು ಇಖಿವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಜನಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹೇಳೇರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಪ್ರವರ್ಥಮಾ ಬಾರಿಗೆ ಇಖಿ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಇತರ ಜನತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಬಿತ್ತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೊಂದು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಿರುವು. ಇದು ಬಹಳುಂಬ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬುನಾವಣ್ಣಾ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಹಾಗೂ ಗಣಾತ್ಮಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದೊಂದು ಗಣಾತ್ಮಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದು ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೇ ಎಂದರೆ, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಪ್ರವರ್ತತಿ ಇರತಕ್ಕಿಂಧಿ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯವಾ ಜನತೆಯಾದ ಅಶೋತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಏರಂದೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಿಂಧಿ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪದಚ್ಯಂತಗೊಳಿಸಿ ಕನಾಟಕದ ಜನತೆ ಈ ಒಂದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಂತಹ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಬಂತು ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜನತಾಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಮೇಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಯಸಿಕ್ಕುತ್ತು. ಅದರೆ ನಿಮಗೆ ಕುರಂತಿರಂಗದವರು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ವತೆಂತರೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯವಾ ಜನತೆಯಾದ ಅಶೋತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಏರಂದೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಿಂಧಿ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪದಚ್ಯಂತಗೊಳಿಸಿ ಕನಾಟಕದ ಜನತೆ ಈ ಒಂದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಂತಹ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಳ್ಳಿಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಕರ್ತೃತಿರಂಗದವರು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಿನ್ನೆಯಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ವಾಹೇಶ್ ರಪ್ಪ.—ವಾನ್ನಿ ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ವಾತ್ತಾಲುಂದು ವಾತ್ತದ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾಂದಿದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಕನಾಂಟಿಕರಾಜ್ ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಧಿವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ ಅಧಿವಾ ಜಾತಿಯ ಅಂತರ್ಗತ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಪದಚ್ಯುತೆಗೆಳೆ ಲೀಲ್ ಎನ್ನು ತಕ್ಷಣಾದ್ವಾ ಬಹಳ ವಾನ್ವಿತವಾದ ಅಂತ. ಜಾತಿಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ರೀಜನಲ್ ಸೆಂಟಿಪೆಂಟಿಲ್ ನಿಂದಾಗಲೀ. ಭಾಃವನಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡಿ ಯಾಗಲೀ ಅಧಿವಾ ಕಲಾವಿದರುಗಳನ್ನು, ಚಿತ್ರನಟರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಂವಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯಾಗಲೀ ನಡೆಯಲೀಲ್, ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಮುಂದುಪಡೂ ಸಹ ಸರಿಯಂತಿಲ್, ನಮ್ಮ ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ ದ ಜನತೆ ಅಪ್ಪೇ ಪ್ರಬುದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಷಣಂಧ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದರಿಂದ ವಾಗಣಾಂಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಾನಾ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ನನ್ನೊಡನೆ ವಾತನಾದುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಭೂತವೆಂಂತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲೋ ಏನೂ! ಅದರೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯಾದು. ಎನ್ನುತಕ್ಷಣಂಧ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಕದವರು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಕನಾಂಟಿಕ ಶಾಸನಸಭೆಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟುಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿರೋಧಪಕ್ಕದವನ್ನು ಎದುರಿತಕ್ಷಣಂಧ ಪ್ರಸಂಗ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಬಂದಿರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೊಣ್ಣತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಕದವರಂ ಏನೂಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ವಾತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಕದ ನಾಯಕರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಈ ಭಾಗದಿಂದ ನಾವು ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರತಿತಂತ್ರ ವ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ಷರ್ಕಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಗಳಿಲ್ಲರೂ ಸಂಯಂ ದಿಂದ ಈ ಬಂದು ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹುತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತುನ್ನು ರಾಜ್ ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ ಗಳಾತ್ಮಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತನ್ನು ಅಂತ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊದಲನ್ನು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರ್ಷಕ್ಕೆನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ ದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ನಿಪ್ಪತ್ತಪಾತ್ರಿತ್ಯಾಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯಂತರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಂವಾವಣೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಶಾಖೆ ಸಂಕೇತ ಏನ್ನುತಕ್ಷಣಂಧ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಒಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೂನಾವಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಾಮಪತ್ರ ಸ್ಲಿಫುವ ಸದ್ಯಂದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ್ಯಾಗುಲಾಲರೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಬ್ಬ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೆಂಪಣೆನವರು ತಿಂಪ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗೆನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಶ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಪ. ಈ ನಮ್ಮ ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ ದಲ್ಲಿ ಜೂನಾವಣೆ ನಿಪ್ಪತ್ತಪಾತ್ರಿತ್ಯಾಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯಂತರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೂ, ಇಲ್ಲವೋ ನಿನಾಗಿತೂ ಅನುಮಾನ. ನಾಮಪತ್ರ ಸಲಿಸುವ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡುತ್ತಷ್ಟೇನ್ನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನ್ನರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜೂನಾವಣೆ ಕಿಂಬಣರ್ವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹೂಣಿ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಿಂಡರು.

ತೀರೆ ಎಂ. ಏರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂಥಹದ್ದು ಸರಿಯಾಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ನಿಂದ ಪ್ರೋಲೆಸ್ ಗು ಪ್ರಾದ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಟದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ? ಈ ದೇಶದ ಸಂಖಾರನಡಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ರಾಂತಿಯಂತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ವರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಮಾಂವಿರುವ ಒಂದು ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಅಯ್ಯೋಗ ಈ ರಾಜ್ಯ ಮಾಟೆ ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾಟೆ ದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ

ನಿಮಗೆ ತಡೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ದೇಶದ ಜನತೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯು ಅಶಾಂತಿಯುತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೀರ್ಜಿಧೀರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರ ನಮ್ಮ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಶಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ವಾಹಿದರು, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆಬುದು ವರದು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ವಾಹಿದಾಗ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಕೇಳಲ್ಪಿ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ವಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಮಂತ್ರ ವೈಪುಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ವ ಮಾತನಾಡುವಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನತಕ್ಕುಂಧ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲಿರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂತಹ ಜರ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಏನಾದರೂ ಟೇಕೆಗಳನ್ನು ವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈದೆ ಚೂರು ವರ್ಣಗಳಿಂದ ನಿಷ್ವ ನಡೆಸಿದ ಆಡಳಿತ ವೈಲಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಪುಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ವರದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹಿದ ಸಾಧನೆಗಳು ಮಂತ್ರ ವೈಪುಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ವ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಕಳಿದ ಒಂದೂವರೆ ಆಧವಾ ಇತಕ್ಕುಂಧ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ವಾಹಿದ ಕೆಲವು ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾಗೆ ವಾನ್ಯ ಅಧಿಕೃತೇ, ಹೊಟ್ಟೆಲ್ಲದಲನ್ನು ದಾಗಿ ನಾವು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕುಂಧ ಜನ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರ ಲೋಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಲೋಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕುಂಧ ಸಿದ್ಧಾಂಥದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಲೂ ಕೂಡ ಲೋಕನಾಯಕ ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪನ್ಹೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ಸಂಭಕ್ತಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕುಂಧ ಜನ ನಾವು. ಕಳಿದ ರೀತಿಯ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮುನಿ ಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಕಾರ್ವೋರೇಷನ್ಸಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕುಂಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆಯಾದಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಷ್ಟ್ರೋಲ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಾದರೂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಾತ್ತೆಶ್ವರಪ್ಪ.—ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಬ್ಬಕ್ಕೆ ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಆದು ಚರ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಪರುವೇ ಅಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಷ್ವ ೧೦ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಟಿಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೇ ಹೋರತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂಥ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ವಿಂದ ದೂರ ಕರಿದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮೇ. ಜೂನ್ ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈಗ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲಿ.—ಇದರಿಂದ ಚರ್ಚಿಗೆ ಆಸುದ್ವರಾಗಿಕೊಂಡು ವಾನು ಎದುನಿಂತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಪರುವನ್ನು ತರಂತಿದ್ದೇನೆ. ಏನಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಡೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದೇನು ನಿಷ್ವ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಪಂತೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿ. ನನಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಅನುಭವವಿದೆ; ನನಗೆ

ರಾಜಕೋರಣ ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆನುಭವವಿದೆ. ವೂನ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾದಿರತಕ್ಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾನು ತೆರ್ಮೆ ವುಂಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

“ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಾಕ್ಯವ ಜನತಂತ್ರ ಹೊಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಬಲ ಪಡಿಸುವುದು, ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸೆನ್ಸ್‌ಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಡಿತ್ಯದ್ವಾರಾ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪರಿಶಾಲಿಸುಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲ ಧೈಯವಾಗಿದೆ,”

పుత్రుందు బహు పుట్టు దాదంధ విషారపన్న ఈ సందర్భాద్యాల్లి తమ్మ గుప్తాల్కు తరువాదికై ఇష్టపదువుతుందేనె. పూన్య రాజుపాలరు తమ్మ భాషణాద్యాల్లి పత్రికా స్నేహంత్రయ్య దిషారపన్న ప్రశ్నాపమాదిద్దారే. ఇదర బగ్గె నాను మాత్రాపచ్చారుదు ఎందు ఇద్ది. పికిందరే తమ్మ అధికారాపథియల్లి ఒందు ఫుసినే నడెయితు. తమ్మ కాంగ్రెస్ (లి) పడ్డచ యువ శక్తి పత్రికాలయగాలిగే పుట్టిగే వాళికిల్లిగే చుట్టు పట్టికాలయగాలిగే బీగాహాక ఆల్చి ఆంధ్రింసాక్ష్యోగ్రస్సు మాడిద్దన్న తమ్మ జ్వల్లి పక్కె తరబయముత్తు ఇద్దేనె. అదు దాలిల్లియల్లిద, ఆదర కాంగ్రెస్ కెల్లర్. ప్రషాతంత్ర వీచ్చేయల్లి నమ్మ ఈ సకార పత్రికా స్నేహంత్రయ్య మహాత్మాపన్న కొడుతూ. ఇదే పత్రికేగాల్లి నిష్పక్కాతమాద విషారగాలు ప్రకటించాగింపుడు. సకారద వేలే ఎంతక లుగ్రపాద తీకేగాలన్న మాదిరాలా సద పత్రికేగాల వేలి గాదాప్రయార మాడతక్కుంట జనతా సకార ఇదల్ల. జనతా సకారద ఇతియాసదల్లి, జనతా సకార బిత్తికాశికవాగి స్నా పనేయాద కాలదిందలూ పత్రికేగాలిగే హచ్చు వ.హత్తచద్దు కొడుతూ. ఇదే. నాగరీక స్నాతంత్ర ఎష్ట్ పుట్టు ప్రో పత్రికా స్నేహంత్ర వ్యుత అప్పే పుట్టు నమ్మ మాలభూత దక్కుగాల్లి అదూ ఒందు. పత్రికా స్నేహంత్ర వాలభూత హక్కు ఒందు వేలభేటి ఇద్దరూ సిద్ధ అదు మాల భూత హక్కు ఎందు నమ్మ నాయాలయాగాలు తీమానమాదివే. ఆదాయరింద పత్రికా స్నేహంత్ర కేళు హచ్చు బెల్లి క్షీడతక్క సకారఏ బందిదే, ఇదన్న నీవు అభినందచబేం ఎందు ఈ సందర్భాద్యాల్లి హళబుయసుతేనే.

4-00 P.M.

ಬಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಾಪತಕ್ಕ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯ ಕಾಡ ಆಗ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಸಫೀಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದೂ ಇದರ ಬಗೆ ಯಾರಾದೂ ಒಂದು ವ್ಯಾಪತನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುಲ್ಲವೇ ? ಇನ್ನು ಸ್ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪದವಿಧರರು ಏನಿದ್ದಿರ್ದಿ ಆವರ ಉದ್ದೋಗಗಳನ್ನು ಖಾಂಗಂ ವ್ಯಾಪತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಸನ್ನೌನ್ನ ವ್ಯಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ. ತುಳಾಘಾರ, ಕೆತ್ತಿ, ಗಡೆ ವಿಲ್ಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಇದು ನಿಜಕೊನ್ಕ ಅಧಿಕಾರಣೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಅವವಾನ ತಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ. ನವ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರು ದಾರಿ ರಸ್ತೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಂಗಾದುತ್ತಿದ್ದಂಥವರಿಂದ ಇಂರಾಪಾಲಿ ವಸ್ತೂಲಿ ವಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪತ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀವಾನ್ ಗ್ರಿಂಡ್ಲಾರಾಯರಿಗೆ ಇ ಸಾರಿ ಸನ್ನೌನ್ನ ವ್ಯಾಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೆರವಣಿಗೆ ವ್ಯಾಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ, ತುಳಾಘಾರ ವ್ಯಾಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಾಗಳಿಗೆ ಏನಾರಾದೂ ಒಂದು ಉಪಕಾರ ವ್ಯಾಪತ್ಯದಾಗಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಾಪತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಅದರ ಬಗೆ ಜಿಂತನೆ ವ್ಯಾಪತಂತ್ರಿದ್ದೇವೇ. ನೀವು ವ್ಯಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿ ಸರಿವ್ಯಾಪತ್ವ ಬಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೇ. ಸ್ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪದವಿಧರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿವೆ ಬಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರು ಭರವಸೆಯುಸ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂರೆ. ಇದರ ಬಗೆ ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲಿಯೇ ಬಡೆ ಟಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪತ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೇ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಡಿತ್ತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗೆ ಜನ ಅರಿತುಕೊಂಡು ರೋಚಿ ಗೆದ್ದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಂಧಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಇ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ತಿರಿ ಜನ ತೀರ್ಣಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೊನ್ಸಿ ನಡೆದಂಥ ತರೀಕೆರೆ ಉಪ ಚುನಾವಕೆಯಿಂದ ಬಗೆ ವ್ಯಾಪತ್ತೆ ವೆರೋಧ ಪಕ್ಕದ ನಾಯಕರವರು ಉಪಕಾರ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂರೆ. ತರೀಕೆರೆ ಜೂನಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನತಾ ಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರ್ದು ಪರಾಖವಗೆಂಬರಿಂದ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿನ ನಿಮ್ಮ ನಡೆಯಲ್ಲಿವೇ ? ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದವರು ಯಾರಾ ಸೋಲಿಲಿಲ್ಲವೇ ? ಕೇವಲ ಇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧನೆಯು ವ್ಯಾಪತಿತ್ಯಾನ್ನು ಅಳಿಯತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಂದು ಅಳಿತ್ತೀರೋಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೊನ್ಸಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಉಪ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಕರ್ತವ್ಯಾಕರಣ್ ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದ ಸಾ ನಿಲ್ಲಿನಿಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಅಭಿ ಧೀ ಬಬ್ಲಿರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇ ಗೆ ಸೋಲಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಾಕರಣ್ ರವರು ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಸಾಧಾನ್ಯಾಗಿ ವೆರೋಧ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರೆತಕ್ಕ ವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದುಂಟು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರೇ ವಿನಿಯ ಇದರ ಬಗೆ ತಾವು ಏನೂ ಉಪಕಾರ ಹೇಳಿತ್ತಿರುವುದು ಆಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲಾದು ನಾನಾರಾ ಬಾಧಿಸ್ತೀನೇ. ತರೀಕೆರೆ ಜೂನಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇ ನಿರವ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಣ ಜನತಾ ಪಕ್ಕದ ಸಾಧನೆಗಳ ವ್ಯೇಫಲತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ದಿರಾದ ಮಾತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದೆ ನಾನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಇ-ಇ ಸಲ ಒಡಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀನೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿನ್ನು ನೋಡಿದುಗಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಅಭಿ ಧೀ ಬಿನ್ನ ಅಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಹಿಕ್ಕಿಗೊಂಡಿದ್ದಿರು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವ್ಯಾಪತ್ಯ ಏನಿದ್ದಿರ್ದಿನೆ. ಮಾತ್ರಿಕಾರ್ಯ ಆಿರತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಮಾತ್ರು ಅವರು ವ್ಯೇಭಿವಿದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಒಂದು ಸರಳವಾದಂಥ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಳವಾದ ನಡೆವಳಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ರೆಂಬಂದು ತಮಗೇ ಗೆಂತಿದೆ. ಎರಡನೆಯಾಗಿ, ರೈತರ ಚಕ್ಕಂಬಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನು ಇಷ್ಟ ವೆನಕೆದ್ದಿದ್ದಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಚಾಕದ್ದಿಗೆ ಇದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬದಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರೈತರೂ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಜೀನಾಗಿ ಅಧಿಸಿ, ಉಪಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಪ್ಪ ಬಿಳಿಯಾ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಆಡಿ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಸೆಗಳನ್ನು ಇಂಗಂಟೆಯಾಗಿ ಬಗೆಹೆಚುಪುವುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಂಗಂಟೆಯಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರು.

ಸವಾಸ್ತೇಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಉಂ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೆರಿಹಾರೆವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು ಎಂದು ಹೊಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಬಿಬ್ರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ರೈತರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಜ್ಜ ಮಾಡುತ್ತೇವೆದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳತ್ತಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ನಾವೇನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ; ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಸಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ. ರೈತರು ಬೇಡ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೇಡ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಾತ್ರ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಡಾಗತ್ಯ ಯಾವುದೇ ಸಮಲತ್ತುಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಗೊಳಿಬ್ರ, ಬೀಜ, ಸಾಲ ಮಾನುತ್ತಾದವುಗಳ ಬಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಿಲ ಇಡೀ ದಿವಸ ಚಕ್ರೀ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸಿಯೋಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಅವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿಲ್ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಮಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇವೆಯೇದನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹೊಸಕಾಣಿನ ಸಹಿತ ಆದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್ ಯಂತರ ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಕ್ಕೆ ಮಂಡನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವವರಿದ್ದಾಗಿ ರಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ಜನರನ್ನು ದಾರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಅದರೇ ಇವತ್ತು ಜನರು ವಿಧಾನಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಯಾವುದೇ ಅಡಕಡೆ ಇಲ್ಲದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನವೆಂದು ನಾವು ಕರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಜನರನ್ನು ನೋಡೋಣ; ಆಮೇಲೆ ಅವರ ಕುರು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಮೊದಲು ಜನರು ಬರುವಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಗಣಕಾತ್ಮಕವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಬ್ರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಬೀಳಿ ಸವಾಸ್ತೇಗಳು ಬಗೆ ಹರಿಯ ಇತ್ತುವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಏಷ್ಟೇ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆ ತಾಂಕರೆಗೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಾಸದ ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಫ್ರಾ ಅದರ ಮಾನದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೀಳಿ ಮಾತ್ರ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೀಳಿ ಹಾಕಿದ್ದಿರು. ಅದ್ದಿರುದು, ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನಿದರೆ, ಧರ್ಮದರ್ಶಕನ್ನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರ್ರೋತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ; ಅವಕಾಶ ಇರ್ರೋತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಅದರೇ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ತಾಂಗ್ರಾಹಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರ್ರೋತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾಲ ಏಷ್ಟಿ ಜೀಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಹೈಪರ್‌ಪ್ರೀಮೆಂಟ್‌ಕ್ಷೆಪ್ಪಾಗಾಗಲ್ಲದೆ; ಒಂದೊಂದೂ ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಪಕಿಂದ ಹೈಪರ್‌ಪ್ರೀಮೆಂಟ್ ಯಾರೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದೆಂದು. ಹಿಂದಿರೆ, ಯಾವ ತರಹದ ಜನರು ಪಂತ್ರಿಗಳ ಹಕ್ಕಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಶಾಸಕರ ಹೆಚ್ಚಿರ ಯಾವ ತರಹದ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಭವ ಆದ ಪೇರಿಲೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಿಂತ ಇಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಜನರನ್ನು ದೂರ ಅಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದಿರೋ ಇಲ್ಲಿಫೋ ಗೊಳಿಬ್ರ ಅದುದಿರು, ಮೊದಲು ಜನರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿ ಏಂದು ಜನರನ್ನು ಸಲಿಸಾಗಿ ಒಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಹೇಳಿಸ್ತು. ಇದೇನು ಅರ್ಥಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಲ್ಲಿಮಂದು ತಗ್ಗಿರಬಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದರ್ದಿಬಹುದ್ದು ಇದ್ದು ಅದುದಿರು, ಮೊದಲು ಜನರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಲು ನಾಗ್ನತ್ವಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ೫೦೦ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆ ಪ್ರತಿಂಗಳೇ ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದು ಜನರನ್ನು ದೂರವಿಡುತ್ತಿದ್ದಿರು. ಈಗ ಜನರನ್ನು ಹಕ್ಕಿರ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ

ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜುಗಾನ ಎಂ. ಬಿ.ಗ್ರೆ. - ಅದನ್ನು ನಾವಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದು; ಹಂಡೆ ನೀವು ಕಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಹೇ. ನೆನ್ನು ದೆಗ್ಗ ಬದಲಾದರೆ ನೇರುಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ಬೊಪ್ಪಾಯ್ಯ. —ನಾವು ಕಲೆಕ್ಟರಿಂಬಿ ದೀಪ್ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರು ಬಹುದು. ಇಡ್ಕೆಯ ಪೋದಲು ಬೇರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇತ್ತೀಚ್ಚಿ, ಅವು ತೇ ಬೇರೆಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ಬುದಲು ಪೂರಿತು.

ಶ್ರೀ ಪಾಲ್ಮಿಕೆಜುನ್ ಎಂ. ಬಿ.ಗೆ.ಎಂ—ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ದಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರವರ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಜ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೇಲ್. — ಖಿಗೆಯವರು ದಿ ಹೀಗೆ ಪರಾಜ ಅರಸುವರೆ ಸಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ವಾಡಿದ ಒಕ್ಕೆಯದು ಒಂದನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ವಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಬಿಗ್ರೆ.—ತಾವು ಹೇಗೆ ಹಾಡುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಾತ್ರೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ದಿ॥ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರಪರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಅಪರ ಮಂತ್ರಿಗುಂಡಲದ್ದಲ್ಲಿ ಖಿರ್ಗೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಧಿಕ ಕಾರ್ತ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಡೆಕಳ್ಳಿ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಅಧಿಕ ಕಾರ್ತ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾಲಿಗೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಾಂಶದವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಂಚಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರ್ಯಾಫರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮಾನಗಳ ನಿರೂಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ದಿ॥ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಇಡ್ದರು. ಆ ಪಣ ನಾವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಮನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು. ರ್ಯಾಲಿ-ಲಿಂಗಲ್ಲಿ ೫೧೦ ಮನೆಗಳೂ, ರ್ಯಾಲಿ-ಲಿಂಗಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಮನೆಗಳೂ ಆದವು. ಅದರೆ ರ್ಯಾಫರಲ್ಲಿ ಅದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಳ ಕೊಟ್ಟಿರೆ, ನಂತರ ಅದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಳ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತರಾಜನ ಲಿಗ್ನೆ. —೧೯೭೯-೧೯೮೦ ಅದ ವಂಗಡಿಗೆ ದಣ ಕೊಡಲ್ಪಿಂದೆ ಅವರೇ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅದು ಹೀಗೆ:

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ ಪಂಕ್ಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಿ ಗ್ರಂಥಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾರ್ಥ ಇಲ್ಲಿ; ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಂತು. ಆಗ ಅವರು ಪಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ನಾಕೆಯಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸೇಳುತ್ತಿನೇ. ಜಿನತು ಪುಸ್ತಕ ಬಗ್ಗೆ ಬರಳ ಪ್ರಯತ್ನಿತರಾಗಳು ನಡೆದವು. ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಿ ತಿರಿತಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಿ ಪಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಈ ಜಾತಿಗೆ ಹೊದರೆ ರಾಜ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ನೀಡ್ದು ಪಣ ಕೊಡಲ್ಲಿಲ್ಲಂತಹ ನಿಧಿ ಪಕ್ಷದವರೇ ನಾವರೆ ದೂರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುಂದೆ.

ಒಬ್ಬರು ಪೂನಾಡಿ ಸದೆಕ್ಕಿರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಕೇವಡಬೇಡಿ.

ଶ୍ରୀ ମହାଲ୍ଲିକତ୍ତବ୍ୟାନ ଏବଂ ଲିଗ୍ନ୍‌କ୍ରିଏସନ୍ ପାଇଁ ଦେଇଲାଗଲା ହେଲାଗୁପାଗ କିମ୍ବା କୋଣଟି ରୂପାଲୀଯ କେଣଟିମୁଁ ହୋଇଦିରାଯାଇଲା ଏବଂ କିମ୍ବା ଅଦର୍ଶିତ କରିଲୁମ୍ବା ଏହିରେ ।

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕಳಿದೆ ಎರಡು ಪುನರು ಪರಿಸರಗಳ ಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನಿತ್ತು ಅಗ ನೀವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಕಾರಣಕ್ರಮ ಪಗ್ಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಒದಲೂವಣಿಯಾದ ಪ್ರಾಣಿತಿರಂಭ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ರೀತಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದು ದಲ್ಲಿ. ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನಾದರೂ ಸಾಧಿದೆ ರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾತೆ ಕೆಲ್ತು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾನರು ಪರಿಸರಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆವಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಸರ ಇರಬಹುದು. ಅದ್ದಿಂದಲೇ ಜನ ನಿಮನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಪಕ್ಷದ ವಿರುದ್ಧ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಸೋಂಪಂಪ್ಪ.—ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆರ್ಥಿಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗ್ರಾಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ತತ್ವಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಲೋಚನಾ ಬಾಗ್ರಂತ್ಕ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕೂದು ಮಾತ್ರಿಕಾದ ಅಂಶ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಲ್ಲಿಸಂಪೂರ್ಣತರ ಅಯ್ಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಸಂಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಸಂಪಿಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಅಲೋಚನೆ ಬಾಗ್ರಂತ್ಕ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇದೇನೋ ಹೊಸದಾಗಿದೆ. ಬಾಗ್ರಂತ್ಕ ಎಂದರೆ ಹಣ ತರುವುದು ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಕ್ಕಿಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದೆರುವವರಿಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಬಾಗ್ರಂತ್ಕ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ವೀಕಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತತ್ವಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ತತ್ವಜ್ಞರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲೋಚನೆ ಬಾಗ್ರಂತ್ಕ ಎಂದು ಬಾಧಿ ಮತ್ತಿಕೆಯಿಂದ ಕರೆದಿರೆಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಇದು ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅವರು ಅಲೋಚನೆ ತಕ್ಕಿಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಒಟ್ಟು ಒಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣಿತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕ್ಕಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಇದರಲ್ಲಿನೋ ವಿಶೇಷ ಇದೆ, ನನಗೆ ಇದು ಅಧಿಕಾರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪವೋಯಿಲೀ.—ನಿಮ್ಮ ಬಾಗ್ರಂತ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಲೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕೆಲ್ ಫನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರ ಪಕ್ಷದ ತತ್ವಜ್ಞರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಅವರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ಬ್ರಹ್ಮನಾಯಿ. — ಕನಾಗಿಕ ಸಕಾರ ಅಲ್ಲಿನೇನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ನಿರ್ಗಳ ಪಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕರು.

ಶ್ರೀ ೧.೦ ಏಂಬ್ರೆಸ್ ಹೆಲ್ಲಿಲಿ. — ಹೆಲ್ಲಿಕ ಟ್ರಾಂಕ್ ಪೂರ್ವದೇ ಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಟ್ರಾಂಕ್ ಹಾಳೆಗಳ ಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನ ಗಿರಿಬೆಳ್ಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಸುಖನ್ನೆಯು.—ಬೆಳಕು ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದರೂ ಸೀಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಬೆಳಕೂ ಸೀಕಾರ ವಾದ್ಯಾಳೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದೀರ್ಪು ಹೊಯ್ಯಾಲಿ. — ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಮಗ್ರಿಗೊಳಿತಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸರ್ಪಾ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ರವ್ವರ್ಪ. —ಯೂಜನಾ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ಅವರು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ಲೈ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ವೆಂಗಳಿಲಿ.—ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಎಂಬುವನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಜಿ. ದುಪ್ಪೇಶ್ ರಪ್ಪ.—ಗುರುವಿಂದಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಕ್ಷತ್ರ ಸಾಮಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ not a fraction of it has reached the poorest ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನಾ ಅರ್ಥಾಗಂದ ಸರ್ವಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಸರ್ವಿಲ ಲಿನ ಹರಿಹರ ಪ್ರತಿಕೆಯು ಹಣಿಯು ಪ್ರಾಚಿಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದ್ದರ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ನನಗೆ ಬರೆ ಶ್ರೀಯವಾಯಿತು. ಅದರ್ಬಾ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದಬಯ್ಯ ಸ್ತಪಿತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪೆ ಹೆಲಿಯಲಿ. — ಹಾನ್ನಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾತಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಳಿಬೇರ ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಸ್ವಪ್ಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಯೇಜಿನಾ ಅಮೇರಿಕದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಪ್ಪವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಹೇಳಿಕೊಯನ್ನು ಓವ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಡಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಕೆ ಇಂದೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಗುತ್ತಿರಿ ಇಲ್ಲಿ ಇ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಹಡೆಶ್ವರಪ್ಪವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ತತ್ತ್ವಬಂಧವಾಗಿ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಅಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಸುಮರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪಾಠ್ಯಪನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಠ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೊಯಿಲ್ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಂನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—At a Seminar held in Bangalore at the Institute for Social and Economic Change, he made this observation. And the hon. Member is entitled to make use of the observation.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—But the hon. Member is not entitled to draw an omnibus inference from one of the Statements.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—He is at liberty to refer to it.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—It is a question of the privilege of the House.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುವರ್ರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಹೊಯಿಲ್.—ನಾನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುವವರನು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಗ್ನೇಷಿಯಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಗ್ನೇಷಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂಪ್ತಿ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹಿಶೇಶಪ್ಪವರು ಒಬ್ಬ ಯೋಜನಾ ಅಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪುಂಜ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆ ಯಾದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಅಧಿಕಾರಿ ರಿಟ್ರಿಟ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುಂಪಡಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವಸ್ತುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುಂಪಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಕಾರಿ, ಯೋಜನಾ ಅಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಿಸಿದ್ದು ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಾದು. ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ನಾಳಬೆಳೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಡಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಪಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಂದಿನ ಸಾರಿ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದ ತೆಗೆಳನ್ನು ಪಾಠಿಕೊಂಡೆ ಸದಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಏರೋಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಾಯಕರ ಸಲದೆಯನ್ನು ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂದಿನ ಸಾರಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಸಭ್ಯರಿಂದ ನಾನು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯಿವಿಟ್ಟು ಕ್ರಿಯಾಸರ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಂಬಾ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಸಕ. ನಿವ್ಯಾಪಕದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟ್ಯಾ. ದಾಂ|| ರಾಜ್ಯಪಾನ್ಯಾಕಾರ ಶಾಸಕಿಯಾರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾನು ಕಳೆದ ಅಂತರಿಂದ ದರ್ಜಣಾಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಲಣವಾಗಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಳಗೆ ಬದ್ದಿಂದ ನಾನು ಕಳೆದ ಅಂತರಿಂದ ದರ್ಜಣಾಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಲಣವಾಗಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಳಗೆ ಬದ್ದಿಂದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜನ್ ರೆಕ್ಕೆಯಾರವರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿತ್ತಿರುವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರಂಗಸಾಧ್ರೀರವರ್ತರು ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಪುತ್ತು ಕ್ಷಿಂದಿದ್ದಿದವರ ಬಗ್ಗೆ...»

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಗುತ್ತೆಲೀ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಿಟಕಿಗುಪ್ಪದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಒಂದಂ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಣಿತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ರವರು ಹೊಳೆಲ್ಲಿರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರವರೂ ಹೋಗಿದೆವು. ಆವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನ್ನು ಇರೆ ಮಾರಪ್ಪಾನ್ ಎಬ್ಬಿದಲ್ಲಿ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಮಾರಪ್ಪು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತ ಹೋಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೋ ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾನೂ ನಮಗೆ ಇಂದ್ರಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತ ಹೋಡೆತ್ತು ಅಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ದೇವರಾಜು ಅರಸ್ ಅವರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶ: ಇದು ಉಂಟರ ಜುನಾವಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ನಾನು (ಯು) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇ. ನೀವು ಆಗಿದ್ದು? ನಿಮಗೆ ಮಂಬರ್ ಇವು ಇತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕಾಲು ಭದ್ರವಾಗಿವೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಬಹುಶ: ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಜುನಾವಕೆಯ ಒಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಆಗ ಯು-ಕಾರ್ಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಲ್ಲ. ತವರು ಗೊತ್ತಿರಂತಹ ಹಾಗೆ ಅದುಹಾಕ್ರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಡಮೇಲೀ ದೂರ ಇಂದ್ರಪಾನ್ ಸಾಂಕ್ಷಾಬ್ರೇ. ಆಗ ಯು-ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನಲ್ಲಿ ಮುಖರ್ಯರೀತಿಯ ಇರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಗೀಂ ಇರಲ್ಲಿ, ಹಾಲಿಸಿ ಇತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಆನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸ್ಪೃಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಆಗ ಯು-ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸಹಿತ್ತಿಲ್ಲ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯರವರಾಗಿ, ನಿಂತ್ಯಾ ಅಂತರ್ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜು ಅರಸ್ ರವರ ಒಂದು ವುಂಡಾಳುತ್ತಿದಿಂದ ಇಂದ್ರಪಾನ್ ವಿಶಿಷ್ಟದಿಂದ ಇಂದ್ರಪಾನ್ ನೆವರಿ ದೇಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಉರುರಾರು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪಕ್ಕೆ ಒಂದಿದೆ ಯಿಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿನ ನಾಗೆ ನೆನಿಂದಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾನು ಡಾ॥ ಲೋಕಿಲೂ ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಜಾನಿರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಹೀಂಡುಕಿದಪರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿನ್ನು ಇವರು ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅವರು ಈ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಾರೂ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಹರಿ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ, ಹಿಂದುಜಿಧವರ ದಾಗೂ ವುಂದುವರೆದ ಜನಾಂಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಉಪವೇಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಿಜನಿರಿಜನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಜಿಧಿರತಕ್ಕ ವರು “ನಾರ್” ಆದರೆ ಅದರೊಳಗಿನ “ಇಲ್ಪ್ಪು” ನಾವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನಂತರ ಸುರಿನಲ್ಲಿನ ಉಪ್ಪು ನಾವಾದ ರಿಂದ ನೆಬ್ಬಿದೆ ಸಾರಿಗೆ ರುಚಿ ಒಂತು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅಡಕುಕಾರೆ ಬರಬಹಿಂದು ಹೇಳಿ, ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲಾ ನೀಬುರು ನಾವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೀಜವನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪರಿಷಾರವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಿರುವ ಜನರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಿ ದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರನ ಗದ್ದುಗೆಯಾನ್ನು ಏರಿರುವಂತಹವರಂ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಜೆ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಈ ಕಡೆಯೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಆವಕಾಶ ಇದು ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಜೆಯ್ಯನವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಪುಂಬಿಪಂತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈಗ ಇರುವ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ “ಗೊಬ್ಬರ್” ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋಮಾರ್ಯಾಲ್ಯಿ.—ರಾಜೆಯ್ಯನವರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಸರಿ. ಆದರೆ...

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಟ್ಟೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನ...

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ತಾವು ರಂಗನಾಥರವರನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾನವರು ಆಗಬಹುದಿತ್ತು, ಮಾಂದೆ ಆಗಬಹುದು, ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಹೀ, ಮಂಬಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಮಂಬಿವಲ್ಲ. ಅವರ ಅಚಾರ ತತ್ವ ವಂತು ನಡವಳಿಕೆ ಮಂಬಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಬಿಡ್ಡವರು, ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ರಾಘಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ, ರಾಜೀವು ಹಿನ್ನಲೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೊನ್ನೇಕ್ಕರೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ತಾಗ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಮಂಬಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕಾಗೆರ್ಸ್ (ಇ) ಸರ್ಕಾರ ಇಂದ್ರ ಗೆ ಸಂಬಿಲ್ ಜೈಲನಲ್ಲಿ ಏರಡು ವರ್ಷ ಇದರು. ವಿರೋಧ ಪಡ್ಡೆದವರನ್ನು ಜೈಲನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಈ ಸದನೆವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ? ರೀತಿನೇ ಇಸವಿ ಅಿನೇ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಡ್ಡೆದ ನಾಯಕರಾದಿಯೆಂದೀ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ರಾಘ್ಯ ನಾಯಕರನ್ನು, ಮಾನ್ಯ ವಾಜಪೇಯಿ ಯವರನ್ನೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಏರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೂಲಿ ಜೈಲನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಅನುಭವ ಯಾರಿ ಗಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಬಾಗೆ.—ಪ್ರತಿ ಸಲ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸುರವರ ಹೇಸರಂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಿವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ನಿಬಾರಣೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ಅಂದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್.—ಬೋವ್ವಾಯಿಯವರು ದೇವರಾಜ್ ಅರಸುರವರ ವಿರಂದ್ರ ಅಧಿಷ್ಠಿತರು ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸುರವರು ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಿಂಡಿದ್ದೀರೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಏರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್.—ಅಧಿಕಾರೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಪ್ರಾರ್ಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಂಬುದು. ಯಾವ ನಾಯಿಯು. ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವರನ್ನೇ ಹೊಗಳುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೋವ್ವಾಯಿ.—ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ದೇವರಾಜು ಅರಸುರವರು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇನ್ನಲ್ಲಿ ಜೊರಿ ದಾಕತಕ್ಕಂಥ ಜನ ನಾವಲ್ಲ. ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ದುಕ್ಕಳ ತರಹ ಇಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ. ಶಾಂತಲುತ್ತಿರ್ತಿ;—ವರದಿಯ ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನೇಂಬುದನ್ನು ಜನರೆಗೆ ಮನದಚ್ಚುಗೂವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಬಂದವರಿಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವು ಸಭೆಯ ಮಂಬಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ. ಮಹೇಶ್ ರಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರು ಕಳಿದ ಮೂಲವಲ್ಲಿದ್ದು ವರ್ಷಗಳಂದಲೂ ದಾಖಿತಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಅಧಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪಡ್ಡೆಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಏನ್ನು ಹೆತತ್ವರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇವತ್ತು ಆ ನಿಮ್ಮ ತಂತ್ರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಡಫರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನತಾ ಪಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸಿಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೇಲು ಜಾತಿಯವನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನು ನ್ನು ನ್ನು ಜಂನಾಯಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಂಬಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“నన్న సకారపు దరిజన గిరిజన ఆయోగద ఎల్లా తిథారస్సు గళన్న కాయుగతిగ్రస్తులు సమానముగా కూడా కైకేసులు వున్నాయి. ఈ ఒండెక్క శిథారస్సు గళ ప్రైక్ దయారూ తిథారస్సు గళన్న కాయుగతిగ్రస్తులు, అధిష్టా ప్రాణి ప్రమాణాదటి కాయుగతిగ్రస్తులిసిరిల్లి. దరిజన గిరిజన సరిగ్గా తన్నెల్లా హోస్టెగులిగిశ్శన్న నిపాటులు నన్న సకారపు నిధారిసిదే వుంతు ఈ సకారపు తమ్ముడే సకార వెంట నయికి, తమ్ము హక్కుగళన్న కశిచుస్తులు యాతి చుండ యారిగే ఆగలిం దండనేయింద వినాయితి చేయరకి దెంచు విత్తాప పునాది తావేల్లా ఇడీ సమాజకై సేరిదచరెంబ భూపనే అపరిభ్రంబముగా వున్న సకార దాడసంక్ల, మాయిదె.”

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂಜಿನೀಯರ್ ಹಿಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, 'ಹರಿಹರ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಂಧ್ಯಂ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿಸ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತ್ಯೂ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

‘·I must say...

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.— ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಸಾಫ್ತೀ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಾಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

"I must say whether in the prison or outside the prison that harijan service will always be at my heart. Harijan service is more precious than the daily bread. I can live for some days at least without daily bread but I cannot live without harijan service for one single minute."

ଲୋପ ଜୀବିଦେ ଏପ୍ପୁଦିବେଳ ଜୀବାଦରା ଜୀରବଳୀ ; ଅଦରେ ହେରିଜନର ନେହିଁ ଜୀବିଦେ ବିଳାରୀ ଏବଂ ପାତନ୍ତର ପ୍ରାଚୀ ମାତ୍ରାରେ ଗ୍ରାମୀନୀ ହେବାରେ ; ଏହା ଶ୍ରୀମାତି ଜୀବିରାଗୀନୀଧୟାପରୀ ହେଇଦେଲ୍ଲି. ଶ୍ରୀମାତାଦିଲ୍ଲିତକୁ ଦେଇନାରୀତିରୁ ତମ୍ଭା ନୈୟିତିକ ପାତାଲ୍ଗଳନ୍ତୁ ତିଳଦାଳୋଳ୍ଯାପ ଦ୍ୟୁମିଲୀଯାଦ ଅପରିଗୀ ଶିକ୍ଷଣ କୋଦୁପଦେକୀ ହେବେ ପାତାଲ୍ଗଳନ୍ତୁ ମାଦାତିତିଦ୍ଵାରା. ନୈୟିତିକ ପାତାଲ୍ଗଳନ୍ତୁ ହେଲୁଥାଗ ତେ ଦେଇକୋଇସୁର ; ଜନତେଗୋଇସୁର ତାଙ୍କ ମାଦିଦିନଥ ଚାହୁଣାବୁକରେ ଅଦର୍ଶଗଳନ୍ତୁ ତମ୍ଭୁ ଜୀବନଦଲ୍ଲି ପାତନ୍ତୁ ଅଦର୍ଶତଳ୍ଲି ଅଳପଦ୍ଧିକୀ କୋଣିରୁପଥିନ୍ଦର ଆଜିପଦୁତ୍ତିନେ.

బట్టి మాన్య సదస్యరు.—నమ్మి గమనశైలి తరబేతి, తథా ఏను వొడుత్తిరేయిదనండ్రి దయవాది యేథి.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಲ್ಕ್‌ಜಾಜರನ್ ಲಿಂಗ್‌.—ನಂಪಗೆ ಕಪ್ಪು ಬನು ಅಡರೆ, ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದೆಂದುಪರ ಸಹಕರ ತೆಗೆದಕೊಂಡು ತಾವು ಸರ್ಕಾರನ ನೆನ್ನಿತಿಇಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಎನ್. ಯು.ಡಿ.ಯು.ರಾಘವ.—ದೇಶ ಅಲ್ಲಂಗ ಪೂರ್ವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಆಡುತ್ತೀರಿ ಕಳೆದ ಜೀವ ಪರಿಸರ ಕಾಲ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಪಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪರಿಸರದ ದೇಶರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

* * *

(ಗೊಂಡಲ)

* ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣಿ ವೇರೆಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ವಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಭೀರ್ ಪಂನ್.—ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಿ ನಾನು ಎದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ದಯವೂತಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ತಾವೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಹೆತ್ತಾರು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಏನ್ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಾಪ ಅಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಭೀರ್ ಪಂನ್.—ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು, ಅರೋಪಣೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ದಯವಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯ ಮರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ,.....

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕು.

ಭೀರ್ ಪಂನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರು ದಯವಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರೋಪಣೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ದಯವಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೧೯೪೪ರೇ ಇವಿ ಜನವರಿ ಶಿಂನೇ ತಾರೇಖಿ ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಸಾಯಿಸಿದ್ದ್ದು ತಾನೆ. ಕುಂಭಕರಾಯಿ ಕಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ಹೆಗ್ಲುಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಅಂದ ನಾಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವಲ್ಲಿ ಎಂದು ಏಕ ಹೇಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸವ್ಯಾಸ ಹುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಅನ್ವಾಲೀಸ್‌ಮೆಂಟಿ ಏನು? ಅವರು ಸತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ ಅಲ್ಲವೇನು? ನಾಫ್ರೋರಾಮ್ ಗೋಡೆ ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜನವರಿ ೧೦ ರಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಿಜ ಅಲ್ಲವೇನು? ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಕುಂಭಕರಾಯಿ ಕಳ್ಳಿ ಅಂದರೆ ಹೆಗ್ಲು ಮುಟ್ಟಿನೋಡಿಕೊಂಡ ಅಂದ ಹಾಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕಪೂರ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇ ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ? ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಆವರೇ ಕಪೂರ್ ಕವಿಾಪನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಟೀರೆವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಒಂದು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅರೋಪವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅರೋಪ ನಮ್ಮ ರಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಕಾರ್ತಿಕ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕೊಲೆಯಾದ ಕೊಡಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಖೇಡಕರವಾದ ಘಟನೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಕಪೂರ್ ಕವಿಾಪನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಏವರೂ ದಾಖಲೆ ವರದಿ ಯಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸಂಕ್ಷಿಂತನ್ನು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕಡುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಸ್ತವ ತೆಗೆದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಕಾಗ್ರೆಸ್ ಇ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಬಾಗೆಯವರು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಾಕಾರ್ತಿಕ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೊಂಡರಿಯಾರು

ಎಂದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖಾಗೆಯಿಂದಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂದ ವರ್ಷದ ಯೆಂಪಕ ತಕ್ಕಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಆರೋಪ ವಾಡುವುದು, ಅದರೆ ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ.ಯಾವರನ್ನು ಬೆಳಿಟುಪ್ಪ ತೋರಿಸಿ ವೇಳಿವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಅದ್ದರಿಂದ, ಇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅವರು ಕ್ಷಮಾಪಣ ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜಂಜಿರಾಯಾಗಃವಾಗ ಚುಚ್ಚಿ ವಾತಾಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ಸವನದ ಗಂಭೀರತೆ ಕೆಳದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ವಿಚಾರ ವಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅಪಾದನೆ ವಾಡುವುದು, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರ ಸಹಕಾರಿದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು, ನಮ್ಮ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ರೆಕಾಡ್-ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಾದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್ ಖಾಗೆ.—ತತ್ತ್ವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಚಿಕ್ಕ ವಿಚಾರ, ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವದ್ದು. ಅವಿಲ ಭಾರತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ಕದ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಿಪೂರ್ಯ ಇರಬಹುದು—ಅರೋಪ ವಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ್ ಖಾಗೆ.—ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ.

ಗೀ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.ಖ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವಾಯಿ.—ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಕ್ಕು ಚುಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಶಾಸಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾದನೆ ವಾಡಿದ್ದಿರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಹೋಷನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಡತನಾಡಿರೂ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ.ಯಾವರು ವಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ಯವೇ ? ದಾಗೆ ಅಭಿಪೂರ್ಯವಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು....

ಶ್ರೀ ಎಣ್ಣ. ಆರ್. ಬೋವಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಲಾಲ್-ಬಹದ್ರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಕೊಲೆ ವಾಡಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಡಾಂ ಅಂಬೇಧರ್-ರೋವರು ಏತಕ್ಕ ಸತ್ಯರು ಗೊತ್ತೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರಾ ಹೊಸೆ ಗೊತ್ತೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಇ... ಸಿ.ಪಿ.ಬಿ.ಸರ್ವಾ, ಸಿ.ಪಿ.ಪಂ. ಸರ್ವರು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್, ರಂಗನಾಥ್.—ನಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಕದವರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೋವಾಡ್ಯಾಯ್. —ಬಿ.ಜೆ.ಬಿ. ಯಾವರು, ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ.ನವರು, ಸಿ.ಪಿ.ಬಿ.ನವರೂ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್. —ಕರ್ಬಂತಿರಂಗದವರು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ. —ಅದು ಈಗ ಅಷ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. —ಶಾತ್ಮವಿ, I am on my legs. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿಖಳೆಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯಪಾದ ಲಿಗೆರ್ಯುವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ನವ್ಯ ವಿಚಾರ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಗಂಧಿ ತತ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನವ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೂ ಬಿ.ಜೆ.ಬಿ.ಯಾವರು, ಸಿ.ಪಿ.ಬಿ.ನವರು, ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ.ನವರು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್. —ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಕರ್ಬಂತಿರಂಗ ಅಷ್ಟಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪತ್ರ ವನ್ನು ಒರೆದಿದ್ದಾರೆ...

MR. SPEAKER.—I do not think we can conclude to-day. So the House stands adjourned to meet to-morrow at 11 A.M.

ಸದನವೆ ಬಂದು ಖಂಟಿ ಬಂದು ನಿರ್ಮಿತಕ್ಕೆ ಮುಂಕ್ವಾಯಿವಾಗಿ ಪ್ರನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನಾಂಕ ೧೧ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೩ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಖಂಟಿಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.